

Anmeldelse

Amerikanske toner

Steven Halpern, Louis Savary: *Lyd – musik og din sundhed*. Strubes forlag, 1986. Kr. 198,-.

»Vi bruger aspirin – hvorfor så ikke bruge musik« lyder ét af de mange fyndord i bogen »Lyd – musik og din sundhed«. Citatet er karakteristisk for bogen. Forfatteren, som selv komponerer new-age-musik og bl.a. fungerer som musikerapeut, beskriver og vurderer musik ud fra kriteriet, om den er sund eller usund for menneskets krop, sind og ånd. Lyd – og derunder musik – er iflg. Halpern sund og *nærende*, hvis den bidrager til at bringe os i harmoni med os selv og naturen gennem afslapning, healing og velvære. En passende *lyddiæt* vil – som f.eks. en helsekostdiæt – kunne hjælpe det enkelte menneske til at »holde sig i tip-top form og være strålende sund«, påstår Halpern.

Og dermed er bogens meget amerikanske toner slået an: nyd din new-age musik i passende doser morgen og aften, og du vil blive sund og få succes!

Bogens indhold er ikke epokegørende nyt. Under henvisning til utallige autoriteter (Dr. dit og dat) og forskningsresultater opregnes de skader, som *lydforurening* påfører krop og sjæl. Det er til tider ganske underholdende at læse Halperns (garanteret velmente) råd til den støjplagede gennemsnitsamerikaner, f.eks.: hvis du får hovedpine af dit TV-apparats højfrekvente summelyd, så prøv et andet TV-apparat og se, om det hjælper!

Den sunde musik er iflg. Halpern kendetegnet ved, at vi ikke er i stand til at genkende den eller synge med på den. Den indeholder ingen melodier eller inciterende rytmer. Derimod en del »hvid lyd«, som er lyden af vandfald, vind, regn, bølgebrus o.a. Halpern har selv komponeret adskillige musikstykker til musikerapeutiske formål, og de nævnes og anbefales uafsladelig i bogen. Han omtaler forskellige teknikker til at afhjælpe stress og psykiske traumer, f.eks. guidede fantasirejser. Musikkens helbredende muligheder over for kræft, epilepsi og andre sygdomme beskrives kort. Også metoder til lynhurtig og effektiv indlæring (superlearning), hvor musikken skal stimulere både højre og venstre hjernehalvdel, nævnes. Hele tiden understreges det, at musikken må være så tilpas uinteressant, at man ikke fanges ind af selve musikken og dens univers.

En sidste del af bogen beskriver, hvordan musik og toner hænger sammen med »åndelige og helbredende bevidsthedsstadier«. Lydmeditationer og forskellige måder at messe på udgør bogens sidste sundhedsrecepter.

Halpern bruger mange ord. Jeg vil forsøgsvis koge indholdet ned til: sørg for at få ro og fred, når du trænger til det og lyt til den musik, du har lyst til.

En dårlig oversættelse og utallige henvisninger til amerikanske forhold gør bogen tung at komme igennem.

Marianne Bentsen

Anmeldelse

Den rytmiske børnesangbog

Den rytmiske børnesangbog. 66 sange af, med og for børn. Red. Erik Lyhne, Michael Madsen og Karen Rønne. Forlaget Lyren, Haslevej 21, 8230 Åbyhøj, 06 15 80 30. 136 s. ill., kr. 87,-. Brugsbånd 2×21 min., kr. 49,-.

Der udsendes mange plader og sangbøger for og af børn i disse år. Det er især musik, der har sit udgangspunkt i den såkaldte »rytmiske« musikkultur, der har vundet indpas både i børneinstitutioner og skoler. Og dette hænger bl.a. sammen med, at der efterhånden findes mange dygtige musiklærere og -pædagoger rundt omkring i landet, som forstår at bruge den rytmiske musik i pædagogisk øjemed og i bedste fald inspirere børnene til selv at lave musik.

Børnesangbogen fra 1983 indeholdt mange af disse nye børnesange, og jeg har personligt brugt dem flittigt sammen med børn og unge. Derfor har jeg også med stor forventning set frem til udgivelsen af efterfølgeren: Den rytmiske børnesangbog.

Bogen indeholder både nye og gamle sange af bl.a. Lotte Kærså, Bernhard Christensen og Leif Falk, men hovedparten af sangene er lavet af og med børn.

Den henvender sig til børn i alderen 0–14 år, og er delt op i afsnit med hverdagssange, vrøvlesange, sanglege og karnevalssange. Teksterne handler om børn og voksnes liv til hverdag og fest. Flere af sangene er fra Afrika og Cari-

Ill. fra bogen. Foto: Arne Kjær.

bien, her forsynet med nye danske tekster.

Til de fleste af sangene er der separat becifringsskema og forslag til trommerytmer. Desuden er der sammen med sangbogen udgivet et brugsbånd, som indeholder alle de sange, der ikke tidligere er indspillet. Båndet er indspillet af en gruppe børn og voksne sammen.

Som nævnt er en stor del af sangene skrevet af børn. Disse giver sammen med illustrationerne (fotos og børnetegninger) et godt indtryk af børns egen fantasiverden og af deres glæde ved at udtrykke sig musikalsk ved leg med ord, toner og rytmer. Melodimaterialet er naturligvis meget lig de melodier, børn er vant til at synge og høre, og kommer helt på højde med mange af de sange, voksne laver for børn. Dog synes jeg

ikke, de alle har lige stor brugsværdi for andre. Bedst er de sange, der lægger op til at man digter videre, improviserer med sang og bevægelse og måske udvikler nye lege- og dansevariationer. Og dette er ifølge forordet også netop intentionen. En god børnesang, står der i forordet, kan være svær at fastholde på tryk, for den udvikler sig hver gang den bliver sunget og danset. Og sangene i bogen er ikke ment som færdige opskrifter, men de kan måske inspirere flere til at lave egne sange.

Ud over børnenes egne sange indeholder bogen også mange gode sange skrevet af voksne. Der er nogle meget iørefaldende og dejlige karnevalsange til de lidt større børn – flere af dem kan også bruges af voksne karnevalsgrupper! Til de mindre børn synes jeg især der er mange gode bevægelsessange, som appellerer til børns fantasi, både sangmæssigt og bevægelsesmæssigt.

Den rytmiske børnesangbog, som er støttet af Statens Musikråd og Dansk Musikerforbunds Gramex midler, er redigeret af Erik Lyhne (seminarielærer), Michael Madsen (musikpædagog) og Karen Rønne (seminarielærer).

Alle tre har gennem en årrække været aktive som undervisere inden for området børn og musik og har herigenom et bredt erfaringsgrundlag i udvælgelsen af materiale til en sangbog.

De udvalgte sange er hovedsagelig førsteudgivelser, og jeg synes, der er megen inspiration at hente i samlingen. Jeg har selv anvendt flere af sangene både i børne- og voksengrupper og synes både bog og bånd er værd at anskaffe til skoler og institutioner og alle, der arbejder med børn og musik.

Birte Zander

Anmeldelse

Music and Health

Music and Health. Edited by Even Ruud. Norsk Musikforlag A/S. N.M.O. 9754, 1986. 196 s.

Dette er en samling af indlæg i forbindelse med MUSIC AND HEALTH konferencen afholdt i Oslo 4.-6. nov. 1985. Af de 13 »lectures« er der 11 på engelsk, 1 på tysk og 1 på fransk. Efter hvert indlæg er der litteraturhenvisioner, hvilket øger informationstætheden i dette i forvejen koncentrerede værk.

De deltagendes bidrag bærer præg af trang til fra hjertet at informere om erfaringer i forbindelse med musikterapi. Vi får et spektrum af synspunkter og oplevelser, fra musik-æstetik til anatomiske analyser af den menneskelige hjernes forhold til lyd, påvirkninger, opfattelse m.v. Ind imellem suppleret med talrige andre erfaringer, spørgsmål og henvisninger til forskningen inden for musikterapi-området i det hele taget.

Noget af det, der gør mest indtryk på mig, er de indflettede »case-stories«, som demonstrerer musikkens karakter af et fællesmenneskeligt sprog, der på grund af den manglende associationsbelastning, som ord giver, magter at nå ind bag barrierer i sindets dybder. Musikterapeut Tom Næss fra Østlandets Musikkonservatorium i Norge fortæller om 8-årige Mathias, der er spastisk lammet og så at sige ikke kan bevæge sig. Han kan dårligt holde sit hoved oprejst. Men ved at lade nogle få bevægelser, som Mathias er i stand til at udføre,